

Lovforslag nr. L 60

Folketinget 2010-11

Fremsat den 17. november 2010 af socialministeren (Benedikte Kiær)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om almene boliger m.v.

(Stop for anvisning til ghettoområder af borgere fra lande uden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde)

§ 1

I lov om almene boliger m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1040 af 1. september 2010, foretages følgende ændringer:

1. § 59, stk. 6, affattes således:

»Stk. 6. Ledige boliger, som er stillet til rådighed for kommunalbestyrelsen efter stk. 1-5, og som er beliggende i et ghettoområde, jf. § 61 a, eller i et område omfattet af kombineret udlejning, jf. § 51 b, stk. 3 og 4, må ikke anvises til boligsøgende, hvor et medlem af husstanden

- 1) er dømt, som inden for de seneste 6 måneder er blevet løsladt fra institutioner under kriminalforsorgen, og for hvem der skal udarbejdes en handleplan efter servicelovens § 141,
- 2) er dømt under 18 år, som inden for de seneste 6 måneder er blevet løsladt fra institutioner m.v. uden for kriminalforsorgen, hvor de er anbragt i henhold til straffuldbyrdslovens § 78, stk. 2, og for hvem der skal udarbejdes en handleplan efter servicelovens § 57 c, stk. 1,
- 3) inden for de seneste 6 måneder har fået sit lejemål ophævet eller er opsagt som følge af grove overtrædelser af god skik og orden eller
- 4) ikke er statsborger i et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union eller er omfattet af aftalen om Det Euro-

pæiske Økonomiske Samarbejdsområde, eller i Schweiz. Undtaget herfra er studerende, der er indskrevet på en offentligt anerkendt uddannelsesinstitution.«

2. Efter § 61 indsættes:

»§ 61 a. Ved et ghettoområde forstås fysisk sammenhængende almene boligafdelinger, hvor der bor mindst 1.000 beboere, og som opfylder mindst 2 af følgende kriterier:

- 1) Andelen af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande overstiger 50 pct.
- 2) Andelen af 18-64-årige uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse overstiger 40 pct., opgjort som gennemsnit over de seneste fire år.
- 3) Antal dømte for overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer pr. 10.000 beboere på 18 år og derover overstiger 270 personer, opgjort som gennemsnit over de seneste fire år.

Stk. 2. Socialministeren beregner og offentliggør første gang den 1. januar 2011 og herefter hver den 1. oktober hvilke områder, der opfylder betingelserne i stk. 1.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2011.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Lovforslagets baggrund og formål
2. Lovforslagets indhold
 - 2.1. Forbud mod anvisning af udlændinge fra lande uden for Den Europæiske Union (EU), Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS) og Schweiz
 - 2.1.1. Gældende regler
 - 2.1.2. Forslag om forbud mod anvisning af udlændinge fra lande uden for EU, EØS og Schweiz
 - 2.2. Definition af ghettoområder
 - 2.2.1. Gældende regler
 - 2.2.2. Forslag vedrørende definition af ghettoområder
3. Økonomiske konsekvenser for det offentlige
4. Administrative konsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Høring
10. Samlet vurdering af lovforslagets konsekvenser

1. Lovforslagets baggrund og formål

Der er i dag en række boligområder, som har så store udfordringer, at de falder ind under betegnelsen ghettoområder. Det er områder, hvor en stor del af beboerne er uden arbejde. Hvor relativt mange beboere er kriminelle, og hvor der bor mange med indvandrerbaggrund. I et sådant område kan det være sværere for udlændinge at blive integreret i det danske samfund. Regeringen og Dansk Folkeparti har på den baggrund, som en del aftalerne for finansloven 2011, indgået en aftale om, at udlændinge, med undtagelse af udenlandske studerende, fra lande uden for Den Europæiske Union (EU), Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS) og Schweiz, ikke skal kunne anvises en bolig i et sådant område. Lovforslaget indeholder endvidere en definition af, hvad der forstås ved et ghettoområde. Dette forslag indgår som en del af aftalen om styrket indsats i ghettoområderne og om anvendelsen af den almene boligsektors midler. Aftalen er indgået mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre den 8. november 2010. Liberal Alliance har tilsluttet sig aftalen.

2. Lovforslagets indhold

Lovforslaget indeholder på den baggrund forslag vedrørende følgende elementer:

- Forbud mod anvisning af udlændinge fra lande uden for EU, EØS og Schweiz
- Definition af et ghettoområde

2.1. Forbud mod anvisning af udlændinge fra lande uden for Den Europæiske Union (EU), Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS) og Schweiz.

2.1.1. Gældende regler

Efter de gældende regler i almenboliglovens § 59 kan kommunalbestyrelsen forlange, at indtil hver fjerde ledige almene familie- eller ungdomsbolig stilles til rådighed for kommunen til løsning af påtrængende boligsociale opgaver i kommunen. Kommunalbestyrelsen og den almene boligorganisation kan aftale, at boligorganisationen skal stille et yderligere antal ledige lejligheder til rådighed for kommunen med samme formål. Der kan aftales anvisningsret til alle ledige boliger i en boligorganisation. Kommunens anvisning af den boligsøgende skal ske på baggrund af en vurdering af den boligsøgendes behov og beboersammensætningen i den afdeling, den boligsøgende anvises til eller bor i på anvisningstidspunktet.

2.1.2. Forslag om forbud mod anvisning af udlændinge fra lande uden for EU, EØS og Schweiz

Ghettoområder og områder, der er omfattet af reglerne om kombineret udlejning i almenboliglovens § 51 b, er karakteriseret ved en skæv beboersammensætning. Mange beboere er ikke i arbejde, og typisk bor der mange indvandrere og efterkommere i områderne og flere kriminelle end i det øvrige samfund.

Hvis kommunalbestyrelsen anviser borgere, der ikke er fra et EU-land, EØS-land eller fra Schweiz, til almene familieboliger i sådanne områder, kan det forstærke en skæv beboersammensætning i områderne, ligesom det kan vanskeliggøre integrationen af disse borgere i det danske samfund.

Der foreslås derfor et forbud mod kommunal anvisning af personer til en ledig bolig i disse områder, hvis disse personer ikke er borgere i et land, der er medlem af EU og EØS eller fra Schweiz. Undtaget herfra er studerende fra ikke-EU-lande, ikke-EØS-lande og Schweiz, der er optaget på en offentlig godkendt uddannelsesinstitution. EØS-borgere omfatter udover statsborgere fra EU-landene statsborgere fra Norge, Liechtenstein og Island.

Hvis en kommunalbestyrelse vurderer, at en husstand, hvor et eller flere medlemmer ikke er statsborgere i et EU-land, EØS-land eller Schweiz, har behov for en bolig, skal kommunalbestyrelsen anvise en bolig et andet sted end i et ghettoområde og områder omfattet af kombineret udlejning. Hvis kommunen i en sådan situation ikke har andre boliger til rådighed end boliger i ghettoområder eller områder omfattet af reglerne om kombineret udlejning, skal kommunalbestyrelsen dog anvise en bolig i ghettoområdet eller i et område, der er omfattet af kombineret udlejning.

2.2. Definition af ghettoområder

2.2.1. Gældende regler

Et udsat boligområde er defineret som et boligområde med almene boligafdelinger, hvor der er konstateret væsentlige problemer af økonomisk, social eller anden karakter, herunder høj husleje, høj flyttefrekvens, stor andel af boligtagere med sociale problemer, vold, hærværk eller nedslidning af bygninger og friarealer.

Områder med en høj andel af beboere, der er uden for arbejdsmarkedet, og som derfor er omfattet af reglerne om kombineret udlejning, er defineret som områder, hvor 40 pct. af beboerne i den erhvervsaktive alder er uden for arbejdsmarkedet, og hvor der bor mindst 1.000 beboere samt områder, hvor der bor mindst 5.000 beboere, og mindst 30 procent af beboerne i den erhvervsaktive alder er uden for arbejdsmarkedet.

2.2.2. Forslag vedrørende definition af ghettoområder

Der er i den samlede indsats overfor ghettoer og udsatte boligområder behov for at målrette nogle initiativer til de mest udsatte boligområder – ghettoområderne. Ved definitionen af et ghettoområde foreslås det, at der lægges vægt på tre faktorer i områderne; andel indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande, andel uden ar-

bejdsmarkedstilknytning og andel dømte for overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer, som hver for sig indikerer, at der er et socialt og samfundsmæssigt problem, som afviger så meget fra det generelle billede i Danmark, at der er behov for at gøre en særlig indsats.

Konkret foreslås det, at ghettoområder defineres som sammenhængende boligområder, hvor der bor mindst 1000 beboere og som opfylder mindst to af følgende kriterier:

- 1) Andelen af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande overstiger 50 pct.
- 2) Andelen af 18-64-årige uden tilknytning til arbejdsmarked eller uddannelse overstiger 40 pct. (opgjort som gennemsnit over de seneste 4 år).
- 3) Antal dømte for overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer pr. 10.000 beboere på 18 år og derover overstiger 270 personer (opgjort som gennemsnit over de seneste 4 år).

Socialministeren beregner og offentliggør hver den 1. oktober hvilke områder, der opfylder betingelserne. Offentliggørelse sker dog første gang den 1. januar 2011.

3. Økonomiske konsekvenser for det offentlige

Forslaget medfører, at visse boligsøgende ikke må anvises en bolig i ghettoområder og områder, der er omfattet af reglerne om kombineret udlejning. Disse boligsøgende må i stedet anvises en bolig i andre almene afdelinger. Forslaget medfører således ingen ændringer i omfanget af kommunernes boligsociale anvisning. Forslaget har derfor ingen økonomiske konsekvenser for kommunerne. Forslaget har heller ingen økonomiske konsekvenser for staten og regionerne.

De kommunaløkonomiske konsekvenser skal forhandles med de kommunale og regionale parter.

4. Administrative konsekvenser for det offentlige

Det er meget nemt at konstatere, om en boligsøgende er statsborger i et EØS-land eller i Schweiz. Lovforslaget vurderes derfor ikke at have nævneværdige administrative konsekvenser for det offentlige.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Høring

Lovforslaget er sendt i høring umiddelbart inden fremsættelsen. Lovforslaget er sendt i høring hos følgende organisationer m.v.: Akademisk Arkitektforening, Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, BAT-Kartellet, Boligselskabernes Landsforening, BOSAM, By og Bolig, Byfornyelsesrådet, Byggeriets Evaluerings Center, Byggeskafonden, Byggesocietetet, Bygherreforeningen i Danmark, Center for Ligebehandling af Handicappede, Center for Små Handicapgrupper, Danmarks

Lejerforeninger, Dansk Byggeri, Danske arkitektvirksomheder, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Ældreråd, Dansk Flygtningehjælp, De Samvirkende Invalideorganisationer DSI, Det centrale Handicapråd, Ejendomsforeningen Danmark, Finansrådet, Foreningen af Rådgivende Ingeniører FRI, Foreningen til fremskaffelse af boliger for ældre og enlige, Forsikring og Pension, Husleje- og Beboerklagenævnsforeningen, Håndværksrådet, Jydske Grundejerforeninger, Kommunekredit, Kommunernes Landsforening, Landsbyggefonden, Landsforeningen Ældre Sagen, Lejernes Landsorganisation i Danmark, OK-fonden, Organisationen af Selvejende Institutioner, Realkreditforeningen, Realkreditrådet, Rådet for Socialt Udsatte, Sammenslutningen af Ældreråd i Danmark, Statens Byggeforskningsinstitut og Ældremobiliseringen.

10. Samlet vurdering af lovforslagets konsekvenser

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen nævneværdige administrative konsekvenser for det offentlige.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Ghettoområder og områder, der er omfattet af reglerne om kombineret udlejning i lovens § 51 b, er karakteriseret ved en høj koncentration af beboere, der er uden for arbejdsmarkedet. Ghettoområderne er endvidere karakteriseret ved at have en høj andel af beboere med indvandrerbaggrund og mange, der er dømt for overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer. For at undgå at forstærke en i forvejen skæv beboersammensætning i områderne er der behov for en præcis styring af, hvor kommunen anviser borge-

re, der ikke er fra et EU-land, EØS-land eller fra Schweiz.

Kommunerne har i dag efter de gældende regler i lovens § 59 krav på hver fjerde ledige bolig i en boligafdeling til kommunal boligsocial anvisning. Derudover kan boligorganisationen indgå aftale med kommunalbestyrelsen om at stille ledige boliger til rådighed for kommunen til samme formål.

Det er efter de gældende regler op til kommunalbestyrelsen at vurdere, om den enkelte boligsøgende i det hele taget skal anvises en bolig, og dermed også hvem der skal anvises til hvilke afdelinger. Kommunens anvisning sker på baggrund af en vurdering af den boligsøgendes behov for en bolig og beboersammensætningen i den afdeling, den boligsøgende anvises til eller bor i på anvisningstidspunktet. I forbindelse med en anvis-

ning kan kommunen tage hensyn til ”boligområdets behov”, jf. § 59, stk. 1.

Der foreslås en opstramning af bestemmelsen om kommunal anvisning jf. ovenfor. Med den foreslåede bestemmelse i § 59, stk. 6 indføres et forbud mod kommunal anvisning af husstande, hvor et eller flere medlemmer af husstanden ikke er statsborgere i et land inden for EU, EØS og Schweiz, til en bolig i et ghettoområde eller et område, der er omfattet af reglerne om kombineret udlejning.

Hvis en kommunalbestyrelse vurderer, at en husstand, der falder inden for målgruppen for dette forslag, har behov for en bolig, skal kommunalbestyrelsen således anvise en bolig et andet sted end i et ghettoområde eller et område, der er omfattet af reglerne i lovens § 51 b om kombineret udlejning. Kommunalbestyrelsen skal dog anvise en bolig i et ghettoområde eller et område, der er omfattet af kombineret udlejning, hvis der ikke er en ledig bolig i andre almene afdelinger.

Det typiske vil være, at kommuner, der huser et af ovenstående boligområder, har gode muligheder for at finde en anden bolig til målgruppen for forslaget. I alle kommuner er de almene boliger fordelt i flere områder. I 14 af de 17 kommuner, der huser et ghettoområde, er der mere end 60 almene boligafdelinger. Da kommunalbestyrelsen efter de gældende regler i lovens § 59, stk. 1, som minimum råder over hver fjerde ledige almene bolig til anvisning af borgere med påtrængende behov for en bolig, vil kommunalbestyrelsen typisk have mulighed for at anvise borgere fra lande, der ikke er medlem af EU og EØS til et andet boligområde end et ghettoområde og et område, der er omfattet af reglerne om kombineret udlejning. Der kan dog opstå akutte situationer, hvor kommunen ikke har andre boliger til rådighed, eller hvor der er vigtige grunde, f.eks. handicaptilgængelighed, til at andre borgere skal anvises den pågældende bolig. I sådanne, situationer kan kommunalbestyrelsen være nødt til at anvise en bolig i et af de ovenstående boligområder.

Til nr. 2

Ved identifikationen af et ghettoområde foreslås det i § 60 b, at der tages udgangspunkt i tre faktorer: andel indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande, andel uden arbejdsmarkedstilknytning og antal dømtede for overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer. Hver for sig kan en høj score på disse faktorer indikere, at området afviger så meget fra det generelle billede i Danmark, at der er behov for at gøre en hel særlig indsats.

Konkret foreslås det i § 60 b, stk. 1, at ghettoområder identificeres som sammenhængende boligområder, hvor der bor mindst 1000 beboere, og som opfylder mindst to af følgende kriterier:

- 1) Andelen af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande overstiger 50 pct.
- 2) Andelen af 18-64-årige uden tilknytning til arbejdsmarked eller uddannelse overstiger 40 pct., opgjort som et gennemsnit over de seneste 4 år.
- 3) Antal dømtede for overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer pr. 10.000 beboere på 18 år og derover overstiger 270 personer, opgjort som et gennemsnit over de seneste 4 år.

Det foreslås i stk. 2, at socialministeren beregner og offentliggør hvilke områder, der opfylder betingelserne. Det er hensigten at offentliggøre en oversigt over områderne hvert år den 1. oktober i lighed med, hvad der er tilfældet for områder, der kan anvende kombineret udlejning.

Til § 2

Det foreslås, at lovforslaget træder i kraft den 1. januar 2011.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 1

I lov om almene boliger m.v., jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 1040 af 1. september 2010,
foretages følgende ændringer:

§ 59. ...

Stk. 5. I kommuner, hvor kommunalbestyrelsen har besluttet, at boligorganisationen skal afvise boligsøgende efter § 51 b, stk. 1, kan socialministeren efter ansøgning fra kommunalbestyrelsen godkende, at det antal boliger, som boligorganisationerne i kommunen stiller til rådighed for kommunalbestyrelsen efter § 59, stk. 1 og 2, forhøjes med et antal boliger, der svarer til 1/3 af antallet af udlejninger i de afdelinger, der er omfattet af kommunalbestyrelsens beslutning efter § 51 b, stk. 1. Stk. 1, 3. -5. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen træffer efter anmodning fra de lokale uddannelsesinstitutioner beslutning om, at almene boligorganisationer og selvejende ungdomsboliginstitutioner efter kapitel 11 i lov om boligbyggeri skal stille et antal af de i § 52 omhandlede ungdomsboliger og de i § 67 i lov om boligbyggeri omhandlede ungdomsboliger til rådighed for udvekslingsstudenter.

1. § 59, stk. 6, affattes således:

»*Stk. 6.* Ledige boliger, som er stillet til rådighed for kommunalbestyrelsen efter stk. 1-5, og som er beliggende i et ghettoområde, jf. § 61 a, eller i et område omfattet af kombineret udlejning, jf. § 51 b, stk. 3 og 4, må ikke anvises til boligsøgende, hvor et medlem af husstanden

- 1) er dømt, som inden for de seneste 6 måneder er blevet løsladt fra institutioner under kriminalforsorgen, og for hvem der skal udarbejdes en handleplan efter servicelovens § 141,
- 2) er dømt under 18 år, som inden for de seneste 6 måneder er blevet løsladt fra institutioner m.v. uden for kriminalforsorgen, hvor de er anbragt i henhold til straffuldbyrdelseslovens § 78, stk. 2, og for hvem der skal udarbejdes en handleplan efter servicelovens § 57 c, stk. 1,
- 3) inden for de seneste 6 måneder har fået sit lejemål ophævet eller er opsagt som følge af grove overtrædelser af god skik og orden eller
- 4) ikke er statsborger i et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union eller er omfattet af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, eller i Schweiz. Undtaget herfra er studerende, der er indskrevet på en offentligt anerkendt uddannelsesinstitution.«

2. Efter § 61 indsættes:

§ 61 a. Ved et ghettoområde forstås fysisk sammenhængende almene boligafdelinger, hvor der bor mindst 1.000 beboere, og som opfylder mindst 2 af følgende kriterier:

- 1) Andelen af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande overstiger 50 pct.

2) Andelen af 18-64-årige uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse overstiger 40 pct., opgjort som gennemsnit over de seneste fire år.

3) Antal dømte for overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer pr. 10.000 beboere på 18 år og derover overstiger 270 personer, opgjort som gennemsnit over de seneste fire år.

Stk. 2. Socialministeren beregner og offentliggør første gang den 1. januar 2011 og herefter hver den 1. oktober hvilke områder, der opfylder betingelserne i stk. 1.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2011.